

Warszawa, dnia

2017 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

DZW-I. 0230. 118. 2017.

Pan

dr Zbigniew Zalewski

Prezes

Zachodniopomorskiego Okręgowego

Związku Żeglarskiego

Stanowię Panie Prezisie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 5 grudnia 2016 r. zawierające uwagi oraz wnioski dotyczące regulacji prawnych zawartych w projekcie ustawy Prawo wodne, w zakresie szczególnego korzystania z wód, zakazu poruszania się pojazdami w wodach, obowiązku ponoszenia opłat za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami oraz opłat za usługi wodne za pobór wód uprzejmie informuję, co następuje.

Zasoby wód, należące do strategicznych zasobów naturalnych kraju, ze względu na szczególne znaczenie dla obywateli naszego kraju, a także dla gospodarki narodowej powinny być objęte szczególną ochroną, pod względem ich ilości, jak i jakości. Obowiązek wprowadzenia odpowiednich regulacji prawnych w tym zakresie nakłada na Polskę również Dyrektywa 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. stanowiąca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Ramowa Dyrektywa Wodna), dalej – „RDW”. Jednym z instrumentów gospodarowania wodami, jakie wprowadza RDW, jest zasada zwrotu

kosztów usług wodnych. Zgodnie z postanowieniami art. 9 RDW państwa członkowskie powinny zapewnić, aby usługi wodne były realizowane na zasadzie zwrotu ich kosztów. Osiągnięciu tego celu służą instrumenty ekonomiczne, do których zaliczają się opłaty za usługi wodne za pobór wód.

Jednym z celów projektu ustawy Prawo wodne, w szczególności w części dotyczącej instrumentów finansowych w gospodarce wodnej, jest przestrzeganie zasady zrównoważonego rozwoju, w zakresie gospodarowania zasobami wód, a przede wszystkim dostosowanie polskiego prawa do regulacji europejskich, co jest niezbędne dla spełniania przez Polskę warunku ex-ante 6.1, i w konsekwencji zapewnienia dalszej możliwości finansowania realizacji inwestycji niezbędnych dla gospodarki wodnej ze środków unijnych.

Należy tu również wskazać na wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, z dnia 30 czerwca 2016 r., w sprawie C-648/13, dotyczący skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, w którym podkreślono, że art. 9 ust. 2 RDW, zobowiązujący państwa członkowskie do ujęcia w planach gospodarowania wodami w dorzeczach sprawozdania o planowanych krokach dla wdrożenia zasady zwrotu kosztów usług wodnych, które będą przyczyniać się do osiągnięcia celów, nie został transponowany do prawa polskiego. W toku prowadzonych prac nad przygotowaniem aktualizacji planów gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy dokonana została analiza ekonomiczna, zgodnie z załącznikiem III do dyrektywy 2000/60. Analiza ta wykazała, iż aktualnie zwrot kosztów usług wodnych jest realizowany na poziomie od 22% do 24 %, co świadczy o bardzo niskim stopniu wdrożenia jednej z fundamentalnych zasad RDW. Zgodnie z postanowieniami art. 266 projektu ustawy Prawo wodne opłaty za usługi wodne to tylko jeden z elementów systemu instrumentów ekonomicznych służących realizacji zasad art. 9 RDW w gospodarowaniu wodami.

Obowiązujące uregulowania prawne w zakresie finansowania gospodarki wodnej nie zapewniają możliwości przeznaczania wystarczających środków publicznych na utrzymanie wód oraz innego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, jak również na kontynuację oraz nowe niezbędne inwestycje w gospodarce wodnej. Sytuacja sektora finansów publicznych nie pozwala zakładać zwiększonego udziału środków budżetowych w finansowaniu gospodarki wodnej. Dlatego też niezbędne są zasadnicze zmiany systemu finansowania gospodarki wodnej, zmierzające do zapewnienia adekwatnego do potrzeb, zaangażowania środków publicznych innych niż środki pochodzące z budżetu państwa na utrzymanie wód oraz innego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, jak również na kontynuowane i nowe inwestycje w tym zakresie.

Utrzymanie zwolnień z opłat określonych w art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (dz. U. z 2015 r. poz. 469, z późn. zm.) oraz zwolnień sektorowych z opłat za pobór wód podziemnych lub powierzchniowych, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi oraz odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych nie znajduje zatem uzasadnienia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że gospodarstwa domowe oraz rolne korzystające z wód w ramach zwykłego korzystania z wód nie są objęte opłatami za usługi wodne. Opłaty za usługi wodne, co do zasady nie będą pobierane za pobór wód z morskich wód wewnętrznych.

Zgodnie z art. 4 przepisy ustawy Prawo wodne będą miały zastosowanie do wód morza terytorialnego w zakresie planowania w gospodarowaniu wodami, ochrony przed zanieczyszczeniem ze źródeł lądowych oraz ochrony przed powodzią, a w pozostałym zakresie wyłącznie w przypadkach wprost określonych w ustawie.

Projekt ustawy Prawo wodne określając nowy stan prawny w zakresie systemu finansowania gospodarki wodnej nie przewiduje funkcjonowania generalnych zwolnień dla użytkowników wód oraz pozostałego mienia związanego z gospodarką wodną z obowiązku ponoszenia opłat, w tym opłat obejmujących usługi wodne.

Projekt ustawy zawiera wyłącznie określenie górnego progu wysokości stawek opłat za usługi wodne oraz za oddanie w użytkowanie 1 m² gruntu pod wodami. Natomiast jednostkowe stawki opłat zostaną określone przez Radę Ministrów w drodze rozporządzeń.

Rada Ministrów w dniu 18 października 2016. przyjęła projekt ustawy wraz z poprawkami, zaś jego ostateczna wersja jest aktualnie opracowywana zgodnie z regulaminem prac Rady Ministrów. Należy tu wskazać, że wysokość jednostkowych stawek opłat za usługi wodne za pobór wód oraz wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi w 2017 r. pozostanie na poziomie wysokości tych stawek określonych na ubiegły 2016 r.

Projekt rozporządzenia określającego stawki opłat za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami tak, jak pozostałe projekty aktów wykonawczych do projektu ustawy Prawo wodne został opracowany na potrzeby procesu legislacyjnego. Projekty rozporządzeń zamieszczone na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji mają aktualnie wyłącznie charakter informacyjny. Dopiero po uchwaleniu i wejściu w życie nowej ustawy – Prawo wodne możliwe będzie przygotowanie projektu rozporządzenia Rady Ministrów określającego jednostkowe stawki opłat za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami, a następnie rozpoczęcie procesu legislacyjnego tego rozporządzenia, w toku którego będzie on podlegał konsultacjom społecznym.

Po przeanalizowaniu informacji napływających od użytkowników wód i gruntów pod wodami, reprezentujących sektor usług rekreacyjno-turystycznych skłaniam się do określenia w § 2 pkt 8 lit. a oraz w § 2 ust. 2 projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości jednostkowych stawek opłaty rocznej za użytkowanie gruntów pokrytych wodami, jednostkowej stawki opłaty za użytkowanie 1 m² gruntu pod wodami, w wysokości 0,89 zł. Propozycję projektu przedmiotowego rozporządzenia Rady Ministrów przesyłam w załączeniu.

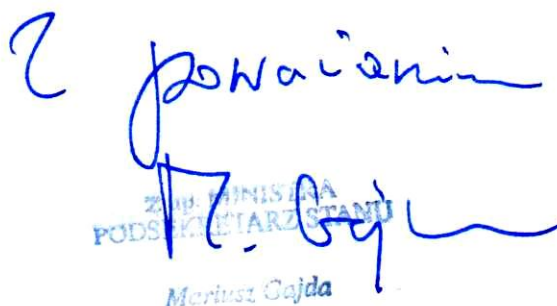
W odniesieniu do wniosku o wykreślenie z projektu ustawy Prawo wodne art. 232 ust. 1 lub dokonania jego zmiany przez określenie listy podmiotów, których nie będzie dotyczył zakaz grodzenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych oraz brzegu wód morskich i morza terytorialnego, w odległości 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywanie lub uniemożliwianie przechodzenia przez ten obszar stwierdzamy, że Rada Ministrów przyjęła w dniu 18 października 2016 r. projekt ustawy Prawa wodnego z przywołanym brzmieniem art. 232 ust. 1. Zakaz grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych stanowi aktualnie obowiązująca ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469, z późn. zm.), zatem nie jest to nowa regulacja nakładająca na właścicieli nieruchomości przyległych do wód nowe obowiązki.

Projekt ustawy Prawo wodne w art. 34 pkt 9 przewiduje uznanie za rodzaj szczególnego korzystania z wód uprawianie sportu, turystyki lub rekreacji przy pomocy jednostek pływających wyposażonych w silnik spalinowy o mocy przekraczającej 9,9 KM, z wyłączeniem dróg wodnych. Za wprowadzeniem takiej regulacji przemawiają względy związane ochroną wód i obowiązkami Polski, jako państwa członkowskiego UE w tym zakresie. Niekontrolowany ruch jednostek spalinowych, w szczególności na małych ciekach oraz w zbiornikach wodnych może powodować niszczenie ich brzegów i dna, a w konsekwencji prowadzić do pogorszenia stanu wód. Objęcie tego rodzaju korzystania z wód systemem zgód wodnoprawnych, którymi powinni legitymować się właściciele tych jednostek jest zatem uzasadnione. Aktualnie analizowana jest możliwość skorelowania wymogu uzyskania pozwolenia wodnoprawnego z obowiązkiem uzyskania patentu, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Sportu z dnia 9 kwietnia 2013 r., w sprawie uprawiania turystyki wodnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 460), stanowiącym akt wykonawczy do ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1458, z późn. zm.). W tej sytuacji przewiduje się dokonanie zmian art. 34 pkt 9 projektu Prawa wodnego, w zakresie

kryteriów uznania za szczególne korzystanie z wód uprawiania sportu, turystyki lub rekreacji przy pomocy jednostek o mocy powyżej 10 kW.

W odniesieniu do postulatu dotyczącego usunięcia z projektu ustawy Prawo wodne regulacji stanowiącej zakaz poruszania się pojazdami po wodach i gruntach pod wodami, wyjaśniam, że nie było intencją zakazu określonego w art. 77 ust. 1 pkt 7 w tym projekcie ograniczenie lub uniemożliwienie dokonywania czynności slipowania jednostek pływających bez stosowania specjalistycznego sprzętu pozwalającego na wykonanie tej czynności z brzegów wód. Dlatego przepis ten jest aktualnie analizowany i zakres zakazów wynikających z tej regulacji będzie poddany weryfikacji na kolejnych etapach procesu legislacyjnego przedmiotowego projektu, w tym w szczególności w trakcie prac parlamentarnych.

Wyrażając podziękowanie za zainteresowanie sprawami związanymi z gospodarowaniem wodami zapewniamy, że nadrzędnym celem Ministerstwa Środowiska jest przestrzeganie zasady zrównoważonego rozwoju, w zakresie gospodarowania zasobami wód. Mając jednakże na uwadze zadania, jakie postawiono przed gospodarką wodną obejmujące w szczególności obowiązek osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód oraz zapewnienia użytkownikom wód możliwości korzystania z zasobów wodnych, podjęcie działań zmierzających do utworzenia nowego systemu finansowania gospodarki wodnej było niezbędne i uzasadnione.

Z poważaniem

ZAP. MINISTERIA
PODSKLEPIARZ STANU
Mariusz Gajda